

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.
 " 2 " 1 " 60 "
 " 1 " 90 "

IN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.
 " 1 " 3 "

Numeri singuratici se
 vind în Cluj cu 5 fileri,
 într'alte locuri cu 6 fl.

RĂVAȘUL

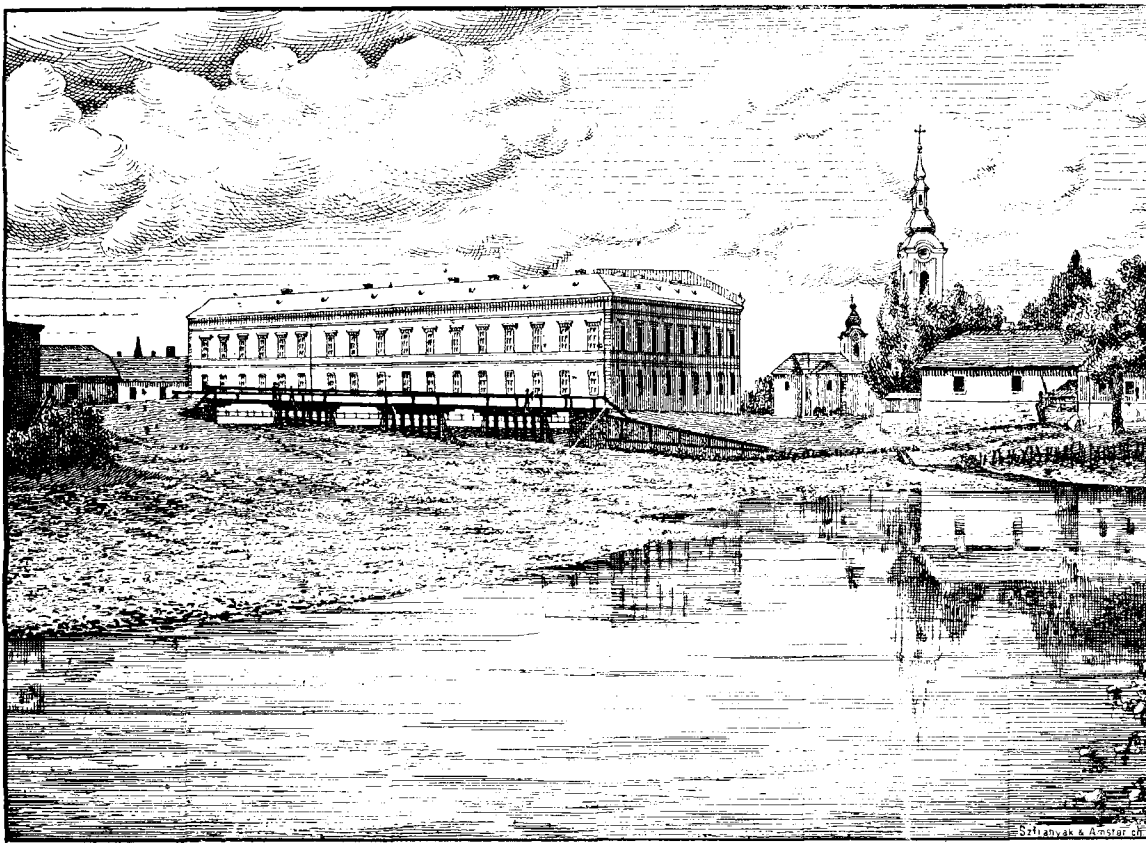
INSERȚIUNILE SE
 PLĂTESC DUPĂ MĂ-
 RIMEA LOCULUI CE
 OCUPĂ; FIE-CARE
 em. COSTĂ ODATA
 10 FIL., DE 2 ORI
 8 FIL.; DE 3 ȘI MAI
 MULTE ORI 6 FIL.

ADRESA:
 „RĂVAȘUL“
 CLUJ — KOLOZSVAR
 JÓKAI-UTCSA 6.

Redactor resp.: BASIL MOLDOVANU.

APARE ÎN FIE-CARE SÂMBĂȚĂ.

Proprietar editor: Dr. E. DĂIANU.

Gimnasiul românesc din Beiuș.

Indătorirea ușuratică.

Nu-i destul că ni-o bătut Dzeu cu sărăcie și necazuri, ce se țin tot lanț de noi, fără ni-o mai bătut Dzeu și cu alte păcate, mănec-le pripestenia, carii ne inegresc zilele și bietul traiu, ne încărutșe înainte de vreme și ne pun în grôpă cu zile.

Noi — pe semne așa ni-e firea — nu purtăm grija zilei de mâni, de poi-mâni. Azi boierim,

trăim în chef și-n bine, apoi că ce-o fi mai târziu. bată-și capul și altul. Azi sar într'un picior și chiuieste și cânt, azi lumea e a mea, azi imi curge traiul untos și oleios, căci hambarul mi-e găfuit de grăul parguit ca aurul, și punga mi-e plinuță de bani frumoși și sunători.

— Să trăim nevastă și să chefuim! Rôta-n jur copii și nu slăbiți din traiu! Truda mea și-a voastră e vrednică de atât. — Și trăim zile dalbe și senine. Și ne îngrășem de traiu și tihnă, pân'-ce

dela nește pretini, cu cari eram cunoscut, parte din Blaj, parte din Budapesta. Vre-o căți-va s'au fost suit deja în căruță, și ori cât mă gândiam, n'aveam ce face. A trebuit se mă sui și eu. Norocul, că fiind căruțele multe, nu au putut merge iute, și așa ne mai puteam lua rămas bun dela câte ceva.

Rămas bun biserică, în care se păstrează moștele sfintului Petru. Sfinte Petre, capul bisericii lui Christos, tu ai mare putere înaintea lui D-zeu, roga-te pentru mine, se fiu slugitor harnic al bisericii. Eu îți jor credință, că nu vreau se mă despart nici când de învățatura ta, că poruncile tale nu le voi uita, ci mă voi silii se le împlinesc cum se pôte mai bine tot-deauna.

Rămas bun scump moșneag, ce ești închis ca un rob în Vatican. Dacă anii, sub povara cărora gemi, nu te vor dobori iute, am nădejde se te mai ved. De cumva însă voi fi mai iubit de Dumnezeu de cât de omeni, și te va chema la sine, se fi așezat în locașurile dreptilor! Domnul Christos, în locul căruia ești pus tu pe pământ, a zis: Unde sunt eu, acolo vreau se fie și slujitorul meu; acesta de bună samă și-se-va împlini. Binecuvântă-mă Sfinte Părinte, asemenea ingerilor, binecuvântă și neamul meu românesc de acasă, și roga-te pentru fericirea lui!

Rămas bun odor scump al neamului românesc, rămas bun scumpă columnă a moșului Traian. Tu ești făcută din piatră, și n'ai grai se poți vorbi, totuși multe spui Românului, care vrea se te asculte. Îți făgăduesc, că-ți ascult învățăturile tale, mă voi silii se fiu Român bun, și creștin ascultător, și supus al Romei sante. Fă ca Românii, cari umblă pe lângă tine se-ți înțelgă glasul tău, și când se întore acasă, se vie Românii mai buni, creștini mai buni. Rămăi cu bine, vitregia vremurilor se nu-ți strice!

hambarul, drăguțul, ne ține bine, și pân'-ce punga nu-i slăbită încă în baieri.

Hei, dar dela o vreme se învîrte rôta, și treaba se schimbă. Mierța bărbatului și șurța femeii o golesc, svintă ca-n palmă hambarul, și punga dela o vreme sună a gôlă. Seninul zilelor de chef și domnie se-ntungcă de norii nevoii și a necazurilor. Vin zile negre, inegrite ca nôptea de păcatul prostiei noastre fără frân. Notarul și biroul îți pun în spate juratul, datorășii nu te slăbesc, — și necazul, mănec-le para, îți face môră în cap. — Și ce se faci, omule, cum se te scapi, cu fața curată, din încurcătura? Sfarmăți capul! Plătește cheful zilelor de ieri de-alaltăieri! Ei, dar ușă de scăpare ali iute.

Dar jupânul Ițig și Sloim o se-mi ajute ei, o se mă scape ei din belea, căci frați de cruce și ortaci buni am fost și suntem la olaltă. De nu, trage o fugă la oraș și coșile de acolo n'o se mă lase se pier. Boii mei — de cumva sunt — și vacile și pământul, care-l am, mi-s buni chezeși. Avutul imi rămâne întreg și cu banii luați imi acoper necazu, și-o se fiu iarăși om în rind și la loc.

Și împrumutăm. Jupânul Ițig e bun-bucuros se ne dea cât cerem, e bun la inimă creștinul, — n'ai ce face. Azi împrumutăm 10, mâne 20 de zloți — ori mai bine. Ușa măritului jupân ni-e, în tótă bună vremea, deschisă. Boii noștri și pământul, ce-l avem, ne deschid ori și când largi baierile pungii jupânului Ițig, pretin bun și de cruce. Se cota o pirtă jupânul. Noi nu ne mai perdem vremea cu încrestatul împrumutului. Jupânul, cum, jupânul se ne înșele? Căci dora e omul nostru și a lui Dzeu măritul Ițig; nu ne înșală. Ne primește cu vorbe dulci și cu masă întinsă. Căci dora pretinia așa se ține și se hrănește. Și omul lui Dzeu ce-i jupânul Ițig! Nu ne zăhăiește cu datorie ani de arândul — pôte. E bună inima lui, și om cu suflet creștin, căci suntem fartați de cruce, noi imi ajutam mai cu una, mai cu alta, iar el ne împrumută cu bani și ne ospitează cu țuică bună. Pretinie, și face!

Sărmanii de noi, prostuți și scurți mai suntem la minte. Dar las numai pe Ițig, o se te faci el

FOIȚA RĂVAȘULUI.

Scrisori către un nepot.

XX.

(Sfârșit.)

Iubite Nepote! Nu e nimica în lumea acăsta, ce se nu se sfârșescă, ori se nu-i trecă vremea. Trece vremea verei și tòmnei, și vine iarna cea urită, când uici cănele nu și-l'ai scote din casă; și trece și iarna, și vine primăvara. Așa trec tôte în lume, așa trecu și vremea mea, de a mai sta în Roma. Și-se rupe inima de durere, când te despartii de ce și-e drag, de multe ori ai plânge, dar și-e rușine de omeni, se nu te vadă. Așa m'am despărțit și eu de Roma, leagănul neamului și al credinței noastre.

Ni-a spus iubitul meu superior de odată, Iuliu, că la 6 ore după amiază, a doua zi de Paști, toți se fim acasă, căci vom cina, ne vom gata de drum, și vom porni iară în cale lungă, trecând peste țeri și peste mări, ca se ajungem acasă. Puțini au fost, cari se fi avut voie de mâncare. S'au fost dedat omeni cu vinul italian, și erau, cari beau câte o litră la amiază, și sara iar atăta, acum însă nu le mai plăcea nici vinul; în tôte glăjile rămâne mult, semn că n'au omeni noștri voie de nimica. După cină ne schimbăm banii italieni la un vecin de acolo, mai cumpărăm în grabă câte ceva; mulți nu mai au vreme se-și cumpere ce le trebuie, căci ar trebui se mergă departe prin oraș, dar nu mai este vreme. Căruțele ne așteptă dinaintea porții, și de nu plecăm iute, rămânem de mașină. Ne luăm sănătate bună dela călugărițele, cari ne-au pregătit mâncări bune anume pentru noi, nu de celea grețose cum se fac celea italienești cu uleu. Imi iau rămas bun

Rămas bun moște de ale sfintilor, cari v'ăți găsit mórtea în brațele fierelor sêlbatice, și ați murit cu bărbăție pentru religionea lui Christos. Rugați-vă sfintilor, ca se nu abată șerpele cel înșelător pe Români dela biserică, ci se asculte tot mai mult de ea, căci de n'ar fi fost ea, de mult ne am fi prăpădit și noi ca alte nearuri!

Rămas bun petricele, cari ați mai rămas din zidurile celea mari, ce le-au făcut străbunii noștri. Voi sunteți mici, și neînsemnate pentru mulți, nouă însă ne sunteți mai prețioase ca palatele împărătești!

Rămas bun dulce mamă, scumpă Romă, leagănul neamului și al credinței noastre! Plângea Basarabia, când se despărtau de sinul mamei sale, căci a fost răpită, sfâșiată, și slabă nădejde avea, se se mai întoreă în brațele calde de mamă. Plâng și eu, dar am nădejde, că de multe ori voi mai fi fericit, se-ți ved fața, se-ți aud povețele. Fă mamă dragă se-ți audă cei de acasă glasul tău! Tu ești mama neamului, tu ești mama credinței noastre. Noi cei slabi înzedar strigăm, căci glasul ne sună în pustie, vorbește tu, căci de mamă vor asculta mai curind.

La revedere scumpă mamă! . . .

Și mașina plcă. Obosit adorm, nu mă treziti până când sosese la mare. Vintul era puternic și rece. Am și avut o călătorie de tot neplăcută. Și căpitanul năi s'a fost luat odată de gând. Dar' au trecut și acestea.

Am sosit acasă în pace, și măcar că eram obosit, dar gura nu-mi rêsbia cu inima, se le spun fraților cari mă așteptau acasă, ce am văzut, ce am simțit la vatra străbună.

Sunt lucruri, cari nu se pot spune, numai simți, și de acea ori cât și-aș serie, tot nu a simți tu, nu ai și tu, ce lucru scump e Roma. Du-te și vezi! — Rămăi cu bine! **Unchiul Iob.**

să simți usturătura preteniei lui, o să vezi — de atâta pretenie — la urmă tot stele verzi. Dacă n'ai priceput tu rostul preteniei lui de până-acum, o să te faci el s'o pricepi, de ț'o fi acru sufletul.

Intr'o bună dimineață te trezești, că jupânul îți, cu vre-o câțiva jurați și cu esecția la spate, te cercă de sănătate. Prețin bun și — creștin cu suflet, măritul jupân! Ar vré să se înfrupte și el odată din atâta pretenie. A venit vremea, gândește jupânul, să întindă și el în tierul cu smântână, și să se ospeteze și el la masa preținului lui. Dar, mance-l bruma, vine-n vreme rea. Ne află cu masa nepusă. Lădoiul e svintat ca-n palmă, punga-i gôlă, — și sêrăcia-i cotlonită în unghet după cuptor. Zi bună ș'a ales jupânul, par'că nici s'o fi căutat, n'ar fi nimerit'o mai bine. Prețin bun, și pace! A venit cu alai, cu tobă și cu vornic, tocmai ca la nuntă. Și ne face el nuntă în casă și afară în ogradă, de ne scârpînăm la cefă de atâta dragoste jidovescă. Iar toba, uște-i pușca glasul. Își jôcă mândrele bine. Și se încărcă preținul nostru din vremuri bune, cu tot ce-i cade la mână. Ia tot, așa înțelege el preținia, căruță, car, vite, ba de câte pune mâna și pe casă, îl mântuie pe bunul lui prețin de ori ce grijă. Așa cere preținia. Căci ce vreți, mă rog? Dătoria-i mare; ș'apoi, să vă însenuați bine, socotă a făcut'o jupânul singur, și mai creștinește nu se poate, ba de-ar fi numai după lege, omul nostru — precum ne cântă jupânul — ar avé parte și de pușcărie, făr' apoi, vezi, îți — ție-l Dzeu — e om cu suflet bun, i-o milă de nevastă și de copii, bieții, ce-ar ști face fără mila lui.

Și omul nostru cu pricina rămâne ca trăsnet de atâta pretenie. La sunetul tobei îi sare mîntea la loc, le vede toate limpede și lămurit. Preținia cu jupânul i-a mâncat toate, i-a lăsat însă-n schimb câte — minte. Dar e târziu de minte. După ploie chepeneag. Jupânul își ride-n pumn cu viclenie și pufăiește-n barbă voios, și stă să plesniască de bucuria coșerului picat din cer. Iar nouă, estor cu pricina n' spate și cu prostia n' cap, nu ne rămâne alta decât să urlăm la stele.

Ni-a trebuit preținia jupânului îți. Și că ni-a ars și ni-a fript așa de rău gadina asta jidovescă atât de scumpă, n'avem de a mulțami decât draguțului nostru cap. Noi ni-o facem, noi s'o tragem. Știți vorba: de-așa cap, așa căciulă.

— Asta-i pățania cu jupânul din sat, cu îți ori cu Șloim, tot un drac. De cumva el nu ne împrumută, dăm raita la coș!

Ș'aci intrăm în altă horă, la care — de cele mai multe ori — îi pune capăt tot sunetul tobei. Ceterașii însă ș'aci sunt tot prostia și necumintenia noastră, tot capul nostru de cele mai de multe ori.

Să întâmplă, că ne lovește v'run năcaș în casă, căci năcașurile pe omeni umblă, și ajungem în strimțore de bani. Ne trebuiesc, bună-ora, 10, 20 de zloti, ori mai bine. Vite avem, din darul lui Dzeu, dar n'am rupe bucurosi din ele. Mai bine ni-am face năcașul altcum. Și ce facem? Împrumutăm dela coși (bănci). Iacă ușa de scăpare!

Scurt, și fără multă bătaie de cap. Și băncile te împrumută iute, nu te descôsă mult. Iar noi, dornici și sehoși de bani, când vedem atâta mare de aur, nu ne îndestulim numai cu cât ni-ar fi de ajuns pentru năcaș, ci luăm cu 20, cu 50 ori cu o sută de zloti mai mult. Ne lasă gura apă după bani. Strălucirea atâtei sumedenii de bani ne scote din țîtină, și biata minte, spăriată pe semne de atâta bănet, ne părăsește, își face urma perdută. Rămânem noi în pielea noastră. Și noi asta am dorit'o. Și las' apoi pe noi! Ne îmbrăcăm și ne împopoțăm pe noi și copiii noștri. Căci ce vreți, mă rog? Unde's bani trebuie să fie și domnie. Și știm noi, când e la adică, trăi și domnește, numai bani se fie. Și bani, — din darul lui Dzeu și din mila băncilor — sunt. Ne bucurăm noi, cum ne bucurăm, de traiul miezos, ce-l trăim, d'apoi Șloim și îți drept că stau să-și sară din piele de atâta geșeft. Cine-a vîzut traiul boieresc fără vinars? Ș'apoi vinars bun și ieftin, ca la jupân, nici că află prin jurul esta. Își pricepe jupânul slujba.

Hei, dar nimic nu se găta așa iute ca banul. Traiul boieresc și ortăcia cu jupânul ne mântuiesc iute de grija banilor. Și de mai avem lipsă, mai împrumutăm, dela bănci, o sută-două, ori mai bine, c'apoi vom plăti noi colo la toamnă. Va da Dzeu, draguț, rod în țarină, juncani vor mai crește, și dătoria iute ni-o plătim. Hm! ușor de zis. Peste vreme nu suntem noi stăpâni, și, cei mai rău, nu suntem stăpâni nici chiar peste mîntea noastră, mance-o răul. Să întâmplă că anu-i rău și neroditor. Bucate ca de leac, abia ai cu ce ești din iarnă, ne-cum să mai și vinzi. Iar dătoria dela cósă, crește, căci domni nu te întrebă, că ai, omule, ce mânca, ori n'ai. De-i anu mînos în rod, și facem bani ușcați, la toate ne gândim, numai la plătit nu; căci banu-i ochiul dracului, când nu-l ai fugi în ruptul capului după el, iar când îl ai te prosteste de cap, nu-l știi folosi cum trebuie. Și așa amănăm plătitul de pre-o zi pe alta. Și dătoria crește. Din o sută se

fac două, din două se fac patru, ba la urmă ne trezim că datorim la coși cu miile.

Sêrmanii de noi, nu pricepem că amânarea noastră, că acest „las că voi plăti eu“ ne aduce perirea, ne sapă grôpa stingerii, nouă și pôte la viață de viață noastră.

— Și hora, hora — mance-o focu — se găta cu esecție și cu — tobă. Ești dator, trebuie să plătești. Milă nu se dă. Perzi și masă, perzi și casă, și perzi tot ce ai. Și ce-ți rămâne? Plânsul înfundat și vâcărelele femeii, scincitul după pâne alor 5-6 copii, rămași golanți și pe uliți, și pôte — blăstămul lor, un traiu de cerșitor pentru ei, nefericiții, cari n'au nici-o vină, ș-un traiu de lucrător cu ziua, un traiu de viață de jug, pentru tine. Dar stăi, ț'a mai rămas încă ceva. Pățania asta amară te-a învățat puțină minte, te-a cumintit, pôte. Și ăsta tot e ceva câștig. De ț'a rămas ceva avut, o să-l știi cruța de acum înainte, o să-l zăvoresți și cu lăcatul minții, — de nu, atunci îți vei blăstăma zilele și vei plânge plânsul, minții celei din urmă a Românului.

Un sfat vă dau, omeni buni: nu alergați pentru toate nimiciurile la coși, ori de cum-va năcașul nu vă da răgaz, împrumutați, căci banul împrumutat, folosit cu chibzuială și cu minte, ajută mult, numai cât feriți-vă, ca de foc, de jidanii șarlantani și fără Dzei și de băncile străine, cari nu ne pòrtă mila; — și vă străduiți, zi și noapte, ca împrumutul luat să-l plătiți, căci nu-i mai greu povóra ca a te ști datorăș cuiva, care te pôte lăsa pe uliți în totă bună vremea. O vorbă ca o sută: fiți cumintți și trezi, căci unde-i minte is de toate.

RÉVAȘUL CLUJULUI.

Petrecerea universitarilor. Primim următoarele: În 26 Novembre st. n. a. e. s'a ținut în Cluj „Picnicul“ universitarilor. A fost o petrecere frumoasă, public românească distinsă din Cluj și jur. Afară de acei ce prin prezență au ridicat succesul moral al petrecerei, cari au fost împedecați a participa, ne-au încurajat prin maritimosele lor oferte:

Fără se participe au contribuit d-nii M. Mihăilaș dir. de bancă, Dr. A. Pop medic, S. Poruțiu consil. pens. din Bistrița, Iordache P. Roșca cassar Seliște, Dr. Iuliu Popesc advocat, Dr. Eugen Pă-tăcean adv. Turda, Emil Socaci protonot, Aurel Elini compt., Cornel Popoviciu comere., Iuliu Cinciș esecutor Hațeg, Némety K. Cheuchiș câte 3 cor. Vas. Aldea senator, Dr. Nic. Lazar cand. de adv. Sebeș, câte 2 cor. — D-na vîd. Dr. Larionessi Năsăud, D-na vîd. Jarda Bistrița, câte 4 cor. — Vas. Mureșan adv. loco, D-l Baciș farm. Seliște, D-na Paulina Popoviciu loco, A. Poruțiu preot Dezmir, Dr. Pompei German Sárkány câte 5 cor. Dr. I. Dan, Mociu, Dr. Simon, Mociu, G. Farago Faruas câte 6 cor. — D-na Helene Roessler, Le-chința de Mureș, D-na vîd. Ana German câte 8 cor. Dr. Liviu de Leményi adv. Sibiu, Dr. A. de Muntean adv. Orăștie, Aur. Barbu notar Sâncrău câte 10 cor. — Dr. Zosim Chirtop adv. Câmpeni 20 cor., Dr. Vas. Bian medic Buzeu 23-80 cor. (25 lei) și familia Mocsonyi de Foenț 100 cor. Suma 286 cor. 80 fil.

La cassă au suprasolvit: Familia Motta Cluj, fam. Pop Bistrița, D. Cușman câte 1 cor., Dr. Victor Poruțiu adv. și Iosif Cioplea loco, fam. Moga Apahida, D-sora Miți Lupan, Aug. Giurgiu compt. Cluj, fam. Podobă Cluj, I. Rusan, Ant. Mandea loco, Mih. Marinca câte 2 cor. — Ales. Pop, Dr. Andrei Pop, Traian Radu câte 3 cor. Mih. Nemeș, D-na Moldovan Brașov, Dr. G. Ilea adv. Cluj câte 4 cor. — Dr. Amos Frâncu adv. Cluj, Dr. Vas. Ramonczai adv. Gherla, Dr. E. Dăianu protopop Cluj câte 7 cor. — Vas. Hossu jude de tablă loco 12 cor. — Dr. Ștef. Morariu adv. loco, I. Pop protopop Morlaea, D-na Ranta-Buticescu Cluj, fam. Dr. Filipan Năsăud câte 14 cor. — Dr. Ioan de Vaida-Voivod, I. Gáll câte 17 cor. — Dr. Alesandru de Vaida-Voivod medic 34 cor. Dr. Popescu dir. Reghin 44 cor. Suma: 243 cor. 60 fil.

Taxe de intrare au încurs în sumă de 221 cor. 10 fil. Suma intratelor de sub I. II. III. este: 750 cor. 90 fil.

Subtrăgînd spesele de 578 „ 26 „

Resultă venit curat: 172 cor. 64 fil.

Ne împlinim o plăcută datorință, când în numele universitarilor români din Cluj, venim pe această cale să aducem sincera noastră mulțumită tuturor celor ce cu ocaziunea această au arătat interes față de noi, onorându-ne cu prezența lor, spriginind faptul ca atare și mai mult scopul ce-l urmărăm.

Cluj, în 8 Decembrie 1903 st. n.

Silviu Brândieșu
președinte,

Valentin Poruțiu
controlor,

Eugen Sâmpetretan
cassar.

„Pocăiții.“

Cultul icônelor.

(9) În 8 Dec. a. e. m'a cercetat predicatorul „pocăit“ din Cluj, I. Stolnean, care se ține de secta baptiștilor. Am vorbit multe cu el despre lucrurile de credință și în urmă recunoscînd, că adevărul e pre partea noastră, a zis între I. Mur. și G. Revnic, că, așa după cum i-am spus lucrurile, crede și el, că între noi nu e nici o deosebire. Fiind că la începutul vorbirii mi-a spus, că în 6 Dec. a. e. a predicat în *Giurfuléu* iar în 20 Dec. va merge în *Buda-veche*, l'am întrebat, că acum, după ce recunoște, că adevărul e pre partea noastră, pentru ce umblă, să amăjescă și ne-bunescă poporul? A răspuns, că dór a învăța pre cei neinvățați nu numai e iertat, ci e chiar virtute. A tăcut însă, când l'am întrebat, că pentru ce nu învață *adevărul*, dacă chiar are voie să învețe.

Dela sine înțeles, că din vorbirea noastră n'a lipsit nici întrebarea privitoare la cultul, cinstea, ce noi dăm icônelor, cu ce toate cetele „pocăite“ părădeză mai mult, dându-și silința, să dovedescă celor nepricepuți, că noi am fi *idololatrici*, închinători la chipuri cioplite ori pictate. Pe urmă recunoscînd, că e datorința fie-cărui om să se rîde în biserică, ce și ei își fac în Cluj, avînd deja adunați bani în sumă de 12 miș cor. și recunoscînd, că și în cărțile „pocăite“ așa în scrisorile lui Redder, Martha Braun, Withe etc. și în gazetele lor sunt chipuri, cari parte reprezintă pre bărbații, cari au lucrat mai mult pentru lățirea învățaturii lor, parte înfățișeză întemplanturi din istoria descoperirii dumnezeiești. M'a poftit la el acasă, să-mi dovedescă, că și el are icône, cărora le dă însemnătatea, ce-i spuneam, că le-o dăm noi.

Atata despre „predicatorul pocăit“!

Ce sunt icônele și ce credem despre ele?

icônele sunt acelea chipuri, ce ne înfățișeză pre omeni, cari sau luptat și și-au vîrsat sîngele pentru învățatura lui Christos, dovedind cele mai mari virtuți și dînd pildă bună cu sfințenia vieții lor, ori ne înfățișeză întemplanturi din viața Măntuitorului, ori tainele dumnezeiești. Și fiind-că acestea se înfățișeză prin icône, credem, că datorința avem se le cinstim nu intrucât sunt făcute din lemn, pânză, hîrtie etc., ci pentru cea ce ne amintesc și le cinstim cu scopul, ca unul fiecare să se pòtă feriți mai bine și mai ușor să pòtă înainta în privința morală și intelectuală.

Biserica noastră ori cărei icône, fie cea din ori ce mărgăritar, fie cea ori cât de veche ori frumoasă, din punct de vedere religios-moral nu i-a dat și nu-i dă mai mare însemnătate de cât celei mai simple icône. La totă întemplantarea, că o icônă veche, ori o icônă lucrată cu multă măiestrie și din material scump e mai de preț, dar nu pentru-că biserică i-ar atribui o mai mare însemnătate religioasă, ci pentru vechimea ori prețului ei material.

Biserica și acum învață despre ss. icône, ce a învățat în nouăsprezece veacuri și tocmai așa apăra cinstea lor cum o-a apărat cu sute de ani înainte de acesta.

În veacurile cele de întăiu a creștinismului încă a fost atacăți creștinii adevărați pentru cinstea, ce dădeau icônelor, dar Părinții s. bisericii au sărit în apărare cu totă puterea științei, așa s. Atanasie (născut în 296, mort 378) scrie: „Noi nu adorăm chipurile ca pre Dumnezeu, cum fac păgânii, așa ceva este departe de noi, ci numai ne arătăm iubirea cătră acela, ce se închipuește prin icône. De unde ștergîndu-se chipul, ceea ce fu odată chip, o ardem ca lemn nefolositor“.

Trebuie deci să se mire fie care om cu mîntea la loc de cutezanța și nerușinarea cetelor „pocăite“, cari impută bisericii adevărate, că ar propovădui credință în idol, când tocmai ea, pre temelul s. scripturii, le-a dat lovitură de mórte și a șters ceremoniile nebune, cu cari păgânii tîmăiau și jertfeau idolilor animale și chiar și omeni; când tocmai ea a rîsturnat idolii și a făcut să amuțescă profetișii păgânii, cari au amăgit și dus în rătăcire poporele, când ea s'a luptat și se luptă și azi printre păgânii, se ștergă din inimile omenilor credința, că sorele, lună, stelele, ingerii, dracii, omenii și animalele, ori lucruri de mîni omenești ar fi dumnezeii, înaintea cărora ar avé datorință să se înjunche și se le aducă jertfe.

Biserica noastră tot-deauna a învățat, că un singur Dumnezeu este și alți dumnezei n'a cunoscut înaintea Lui (Moise II. 20.), nici când nu s'a întors la idol, ci tot-deauna de Domnul D-zeu s'a temut, Lui i-a slujit (Moise III. 19. V. 6.), Lui s'a plecat (Ioaze 24.), pre idolii păgânilor din argint și aur (Ps. 136) i-a ținut nebulie și ruina vieții (Întelep. 14), cărora nici când nu le-a dat mărime și laudă (Isaia 42.), tot-deauna s'a înfrînat de cele jertfite idolilor (Fap. Ap. 15.), fugind de slujba lor (I. Cor. 10.), și nesocotind a fi unire între Christos și Beliar (II. Cor. 6.). Acesta înv-

țatură o auzim vestindu-se de părinți în casele lor, de învățători în școli, de preoți în biserici și de învățații bisericii noastre din toate vremile în cărți. De altă parte auzim propovăduindu-se și adevărul: *cine vă primește pre voi, pre mine mă primește*, și pre temeiul acestor cuvinte ieșite din gura Mântuitorului nostru cinstim pre aceia, cari se inchipuesc în icône, ca prin cineea ce o dăm lor, ca a celor mai credincioși servitori ai Lui, se adorăm pre Domnul. Cinstim pre cei inchipuiți în icône pentru-că ei ne au dat cele mai frumoșe pilde de virtute și privindu-i ni-se deșteptă și nutrește dorința și voința de a-le urma pe calea virtuților creștinești și cinstim icônele, cari inchipuesc întâmplări din viața Mântuitorului și tainele religiunii noastre nu numai pentru-că ne îndemna la adorațiune și dragoste față de Dumnezeu, ci și pentru-că icônele sunt ca nește cărți, în cari pot ceti și din cari pot învăța chiar și cei fără carte. Și trebuie însemnat, că folosul acesta nu l'au tăgăduit nime nici când. Apoi dacă băieților li-se dau cărți cu chipuri, ca mai bine se li-se întipărescă în minte lucrurile, dacă fie-care cu drag păstrăm icônele iubiților nostri, cari nu mai sunt în viață și păstrăm icônele omenilor mari, cari sau destinați ca învățați, ca binefăcători a unui neam, ori ca ostași vitezi, fără ca se-i vină în minte cuiva se zică, că acea e idololatrie, pentru ce se nu ținem și se nu cinstim icônele, ce ne inchipuesc pre cei mai mari vitezi ai religiunii noastre și pentru ce se nu ne rugăm, nu icônelor, ci celor inchipuiți, ca se fie mijlocitorii nostri la Dumnezeu?

DE PESTE SEPTĂMÂNĂ.

Numerul acesta al Răvașului e cel din urmă pe anul 1903. Cu n.-rul cel mai apropiat începem anul al doilea. Rugăm pe iubiții nostri cetitori să-și înnoiască abonamentul și să ne câștige abonați noi între cunoscuții săi. In deosebi rugăm pe Onorații Frații Preoți să lățească „Răvașul“ — adevărată foie poporală, creștinească, — printre credincioșii săi. Abonamentul e: 3 cor. 20 fileri pe an.

Misiunile populare.

Ceea ce la alte popore, mai înaintate ca noi în toate, s'a deprins de sute de ani cu mult folos, la noi abia acum se începe: *întărirea poporului*, mai cu sistem, în credința creștinească. Ne pare bine că începutul făcut în protopopiatul Clujului a eșit bine și pentru popor și pentru opinia publică. Trebuie să constatăm că poporul, atât în *Totelec*, cât și în *Gărbău* a rămas mângăiat, încântat și însuflețit, cât nu se poate spune. Iar opinia publică s'a pronunțat asemenea favorabil. După *Unirea* din Blaj a venit și *Gazeta Transilvaniei* să laude începutul făcut în această direcțiune. Ar fi interesant să aflăm cum se judecă lucrul prin cele patru centre ale metropoliei noastre gr. cat. române. Vestile ce ni-au sosit de ici-colea toate sunt foarte bune.

Până ce vom pute să aretăm mai pe larg folosul și însemnătatea acestor deprinderi sufletești, vom să dăm pe scurt seama despre decursul misiunii din *Gărbău-unguresc*.

Așezată lângă linia ferată, dela Cluj spre Huedin, comuna Gărbău-ung. nu este mare; are ceva peste 550 suflete. Invecinată fiind însă cu o comună ung. s'a străcurat în ea secta nazarenilor și a prins rădăcină. Rătăciții aceștia, răsăriți din pământ străin de biserica noastră, au și ei casa lor de rugăciune, din care de 4 ori pe săptămână fac se resune satul de cântări „pocăite“. Acți sunt „pocăiții“ relativ mai mulți; de aceea s'a ales comuna aceasta ca loc pentru misiunea a doua, care a decurs astfel:

Vineri, 18 Dec. la 3 ore d. a. au sosit dela Cluj protopopul Dr. Dăianu și părintele St. Roșian, întâmpinați fiind la gară de preotul Ioan Romoșan și inv. Al. Filipan. Îndată s'au tras clopotele de vecernie. La 3 $\frac{1}{2}$ s'au adunat creștinii în biserica cea de lemn, care desu nu mare, nu era chiar plină. S'a cântat *Împărate ceresc!* apoi protopopul a ținut o cuvântare de introducere. Urmă *vecernia*, sevrșită de preotul Romoșan, apoi *predică* de păr. Roșian. Era întunecet bine când omenii au eșit din biserică. La 7 ore s'era iară au sunat clopotele. Cete de credincioși au venit de nou, cu lămpașe și lumină, ca în noaptea invi-

erii, la biserică. Au ținut iarăși protopopul o cuvântare, despre rostul acestor deprinderi la alte popore și despre cultul Preacuratei, ca esplicare la paraclisul ce urma. S'a cântat canonul de mângăiere către P. Cur. Feciôră; apoi Păr. Roșian a ținut *predică* despre întorcere. — impresia asupra poporului, alt-felt rece, începu să se observe.

Sâmbătă, 19 Dec. la 5 ore dim. utrenie. Înainte și după utrenie *predică*. La 9 ore liturgie, celebrată de prot. Dăianu, preot. Romoșan și Vas. Micușan, paroch în Suceag, care sosit într'ajutor. Poporul cânta cu putere într'un cor frumos. Păr. Roșian *predică* despre *mărturisire*. D. a. la 2 ore tineretul, copiii și copilele dela 10 ani în sus și ficioarii și fetele, se adună în școlă — edificiu nou cu sală mare — și li-se țin *predici*, anume Protop. Dr. Dăianu le adresază o alocuțiune însuflețitoare; păr. Roșian le face o catechisă temeinică, drept pregătire specială.

La 3 $\frac{1}{2}$ d. a. se adună oți în biserică, la vecernie. Înainte și după vecernie *predici* potrivite, de cei doi oratori, apoi se încep *mărturisirile*, la cari pe lângă cei numiți, dau ajutor și Ioan Topan, preot din Șard și Ioan Mihalca din Aghireș. *Mărturisirile* țin până la 8 $\frac{1}{2}$ s'era.

Duminecă dimineața la 5 $\frac{1}{2}$ e utrenie; *predică* protopopul pe tema parabolei *fiului rătăcit*. La 7 ore se încep iar *mărturisirile*. Liturgia se începe la 9 $\frac{1}{2}$; celebrează protopopul și preotul din loc. *Predică* despre s. cuminecătura, păr. Roșian, combatând și doctrina „pocăiților“ rătăciți. La sfârșit protopopul comunică pe cei mărturisitori, — toți transformați în suflet și la față, — în număr de vre-o 300. Efectul cel mare se vede cu ochii. Creștinii, umbriți mai înainte, acum sunt luminoși.

La 3 ore d. a. tot popoul se adună în școlă. Protopopul într'o cuvântare de $\frac{3}{4}$ de ceas vorbește poporului drept rămas bun, și propune înființarea unei *reuniuni a femeilor*, ce se primește cu entuziasm. Preotul Romoșan mulțamește în numele fericitorilor săi credincioși; părintele Roșian zice și dînsul câte-va cuvinte de rămas bun. La 4 ore protopopul și p. Roșian pleacă la gară însoțiți de tot satul la plearea trenului; mulțimea de credincioși, și mai ales tineretul, isbucnește în puternice și repețite *se trăiască!*

— **Episcopul Radu** a fost primit Lună, în 21 Dec. în audiența de M. Sa Împăratul și Regele apostolic, în palatul din Viena. Audiența aceasta, îndată după visita episcopului în Roma, e remarcată în toate cercurile.

— **D. Dr. Cassiu Maniu**, adv. în Cluj, care fusese osândit la un an temniță de stat pentru un articol din *Tribuna*, va trebui să-și înceapă în curând pedepșa, pentru-că curia a aprobat osândă.

— **6 doctori noi** au fost promovați Sâmbăta trecută dintre tinerii români la universitatea din Cluj: Dr. Teodor Pop, medic, Dr. Dăila Szabó, Dr. Eugen Șimonca, Dr. Nerva, Dr. Omul Boilă și Dr. Ioan Vescan, cand. de avocat.

— **Ospeți în Cluj** au fost zilele acestea: Gavrilă Pop, canonic în Blaj, Dr. Iustin Pop, avocat în Deva, Dr. Al. Vajda-Voivod, în Olpret și Alexe Pocol, proprietar de mine în Iia-mare, cu st. familie.

— **Din Sucutard** ni-se scrie că -l prof. Ioan F. Negruțiu, din Blaj, a dăruit pe ama bisericii din satul nașterii sale 1 evangeli frumoșă și multe cărți școlarelor s'erați. — În 19 Dec. ziua s-tului Nicolae s'a slujit în biserică din Sucutard parastas pentru *Nic. F. Negruțiu*.

— **Archiducele Francisc Ferdinand**, moștenitorul nostru de tron, va lua parte în curînd la o mare vinătoare, în România, ca spe al moștenitorului de tron *Ferdinand* al Roâniei.

— **„Căilindarul Practic“** e foarte bun de lătit și împotriva nazarenilor, pentru-că aprinde un studiu despre acești rătăciți, ce se numsc pe sine *pocăiți*. De însemnat însă, că *porto postal* la 1 es. face 30 fil. Mai bine este a comana 7 es. de odată, cari incap într'un pachet de 5chilogr.

— **Bánffy-armean**. În moografia comitatului Dobâca se arată ca familia Bánffy nu e curat un-gurască, ci se trage din viță de *biseni*. Despre acest neam de omeni un scriitor armean susține, că au fost înrudiți cu armenii, de aceea foia un-gurască din Gherla îl scote pre *Bánffy Dezső* armean, ca și pre *Szilágyi Dezső*.

— **Florii de iarnă**. Din Jorgo-Prund se vestește, că în văile Bărgăului a fost o căldură ca vara, în zilele trecute. Pe cotele dealurilor au înflorit florii ca primăvara.

— **Procesul de presă** prinit de prof. Albu din Brad împotriva catichetului I. German s'a judecat Joi, 17 Dec. la tabla din Cluj. D. Albu a perdut procesul și a fost osândit la purtarea speselor. Apărătorul d-lui German a fost Dr. Iust. Pop din Deva.

— **Serbarea iubilară** a teologilor din Gherla, cum scrie „Szamosújvári Közlöny“, a eșit foarte frumoșă.

— **„Steua Deminetel.“** Așa se numește foia „pocăiților“ români, ce apare în fiecare lună pre Dumineca întâie a lunii. Ea se numește organul

„adunărilor baptiste române.“ Unde se tipărește și cine e redactorul nu stă pe foie. Costă numai 80 fil. pe an. Interesant-e, că pre predicătorii lor foia îi numește *preoți* deși de unirea acesta ei se feriau ca de foc.

— **O nouă carte maghiară**, ce ne privește și pe noi, va apăre în Cluj, sub titlul „Statul național și naționalitățile.“ *Emke* patronază această publicațiune.

— **Grea sarcină**. Locuitorii *Clujului* în anul venitor vor trebui să plătescă în dare comunală 68% dela darea de stat.

— **† Ioan Scridon**, preot gr. cat. din Bord (tr. Jernutului), a repausat în 18 Dec. a. c. în vîrstă de 34 ani. I-l deplîng 4 orfanii și soția. — D-zeu se facă parte cu dreptii adormitului, iar' pre cei ce plîng se-i mângăie și ajute!

— **Din Apahida** primim o scrisore mai lungă din care dăm următoarele rînduri:

„Studentii Români dela univ. din Cluj, cu gândul de a fi folositori neamului, ce cu drag aparțin, au luat laudabila hotărîre de a face în Duminece excursiuni, în cât se poate mai multe comune din jur. Unde pentru a revînta iubirea și atragerea față de biserică și credința străbună, cu corul dîșilor iau parte cîntînd la sf. liturgie. Era după amiaza o folosesc spre a da sfaturii poporului, prin prelegeri bine alese, combatînd *lenea*, *beția*, *luxul* și diferitele „ismuri“, ca *nazarenism*, *socialism* etc., ce a început a se încuibă și în sinul poporului nostru. A sădi în popor dorul de muncă, cumpet și bunăstare; iubirea de neam și dulcea noastră limbă românească.

Și că reușesc, dovadă e comuna Apahida. Unde atât în biserică prin cîntecele sfinte, cât și în școlă românească prin alte cîntece și sfaturi au deșteptat în popor numai iubire de biserică, mândrie românească, dragoste de limba dulce a mamii, limba ce resună atât de plăcut de pe buzele lor tinerești.

Bravo flóre a națiunii noastre! Frumos ideal aveți; sfînt scop urmăriți!

E. Delatotoiu.

— **Mulțămită**. Rog pre toți acei, cari sau în scris, sau personal au fost atât de buni a-și exprima condolințele lor și m'au mângăiat pentru mórtea mult iubitului meu soț, se binevoiască a primi pre acesta cale mulțămită din partea întregii familii.

Véd. Nina Codarcea

Posta Redacțiunei.

„Unui drumariu.“ Se va publica — D-lui S. G. în Bl. Am primit; vom vedé. — D-lui Oct. Popa. Asemenea. — „Mariel din Câmpie“ Primim bucuos, și ce-i bun vom publica. — „Prietenului.“ Noi nu bucuos facem critica foii aceleia; că ar trebui în fiecare numer să o încreștam. Că acum face direct reclam foilor Kossuthiste din *Budapesta* — e un simptour nou, al unei atitudinii vechi. Lăsăm inse confrăților de la „Voința“ chestia acestui *reclam*, scris într'u adevăr românește, dar cu atât mai pe ungiure. Scrie-ne lucruri mai de samă, din viața poporului și pentru folosul lui. Poporul merită mai multă atențiune de cât ori ce „tribună a poporului.“ Veți dór consecvența. O foie ca a noastră a fost combatută de ei înainte de a o cunoste, ear pe „Egyetértés“-u lui K. Frantzi îl recomandă Românilor se-l aboneze, că vor capeta un „Rákoczy-Album.“ Cu adevărat departe am ajuns!

Sz. 12391903. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhirre teszi, hogy Harstein Abraham ombuzi lakos végrehajtónak Varga András jogutódai végrehajtást szenvedők elleni 60 kor. lökekötvelés és jár. iránti végrehajtási ügyben az árverést elrendelte a kolozsvár vidéki kir. jbiróság területén levő Fejérd községben és határan fekvő és a fejedri 292. sztkvben végrehajtást szenvedő Varga András jogutódai kisk. Varga Agnes, János, György, Katalin, Agnes, András és Varga János a Jánosé nevén álló A. I. 1 és 2 rend 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150, 1201 hrsz. egy jószágtestet képező egész ingatlanra 559 kor. becsértékben, 2 a 461 sztkvben végrehajtást szenvedő jogutódai kisk. Varga Agnes, kisk. Varga János, kisk. Varga György, kisk. Varga Katalin, kisk. Varga Agnes, kisk. Varga András nevén álló A. I. 1 rend 1272, 1273, 1274, 1275 hrsz. alatti egész ingatlanra 440 kor. becsértékben, 3. a fejedri 462 sztkvben végrehajtást szenvedő jogutódai Kalló Mihályné sz. Török Kridsa, Jakab Andrásné sz. Török Mariskó, Méhes Istvánné sz. Török Anikó, Török Jánosné szül. Török Kati és kisk. Török Agnes, Török János, Török Zsuzsa, Török Sándor nevén álló A. I. 1 rend 1297 hrsz. egész ingatlanra 20 korona becsértékben mint ezennel megállapított kikiáltási árban és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1904 év január hó 11-ik napján d. e. 10 órakor Fejérd község elöljárósági irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át bánatpénzül kétszázszáz, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni

A kir. Törvényszék tkvi hatósága.

Kolozsvárt, 1903. évi szept. hó 14-én.

Ádám

kir. törv. sz. albiró.

Moldovanu Basil

Dela Tipografia „Aurora“ A. Todoran in Gherla Szamosújvár

să pot comanda următoarele

Calendare pro 1904.:

Amiul Poporului. Preţul 60 fil.+10 fil. porto.
 Posnaşul, calendar umoristic 50 fil. + 10 fil. porto.
 Calendarul Săteanului. Preţ. 25 fil. + 5 f. porto.
 Calendarul Practic. Preţul 50 fil. + 30 f. „
 Cartea Românului. Preţul 60 fil + 10 f. „
 Calendarul Poporului Român 40 fil.+ 10 f. „

Ocazione!

Până in 15 Ianuar 1904. st. n.

Ofer D-lor Preoţi următoarele cărţi cu preţ redus:
Papiu, Cuvântări pe toate sărbătorile de peste an 3 cor.
Papiu, Cuvântări funebrele 3 cor.
B. Raţ. Catechese pentru pruncii şcolari 80 fil.
Tit Bud. 80 fil.
 Tote aceste cărţi în valoare de 7 cor. 60 fil. comandate de o dată costă numai 5 corone 60 fil. spedate franco. Singuratice se dau numai cu preţul original.

Pentru sezonul de toamnă și iarnă
 recomandă

NEUMANN M.

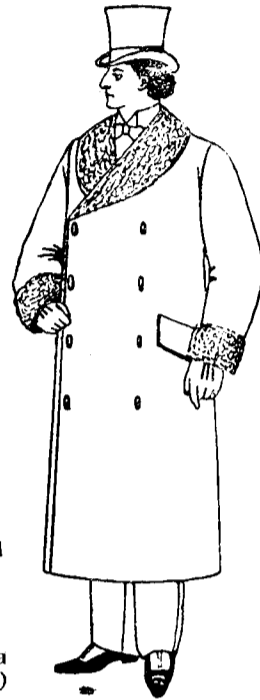
liferant c. și reg. de curte
 Cluj, (Kolozsvar) Mátyás király tér.

Haine de toamnă și iarnă.
Căpături de tranziție (Double, Ulster, Raglan).
Haveloc (cu mâneci și fără mâneci).

Bunde de oraș.
Căpături economice, cupțușite cu stofă ori blană.
Căpături danese de piele de cerb, cupțușite cu flanel ori blană.

Mare deposit de vestminte pentru copii.

Mostre și liste de prețuri la cerere gratis și franco. — La comande din provincia ca măsură e destul a trimite o haină veche. 28 (6—)

„THE STANDARD“

fundată în anul 1825.

Efectuește
asigurări de viață
 pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incaso anual
 Corone: **32,000.000** —
 Dividende solvite
 Corone: **170,000.000** —
 Avere proprie
 Corone: **260,000.000** —
 Despăgubiri de viață
 Corone: **520,000.000** —

Agentura generală pentru
 Transilvania:
 Cluj, strada Ferencz-József nr. 17.
 Filială pentru Ungaria:
 Budapesta, strada Kossuth-Lajos
 nr. 4. în palatul Standard.
 (Casa proprie).
 Centrala generală:
 Edimburg (Anglia.) 18, 22—

maestru papucar roman in Cluj.

Vasile Săncrăian (Szentkirályi)

recomandă atelierul său, în care efectuește tot felul de comande pentru domni, domne și copii, cum și reparaturi cu prețuri foarte moderate. Măiestria și-a învățat-o în Viena și Budapesta.

Strada Wesselényi M. și Szép-utca (colț).

3—30

O carte
 cu
 adevărat
 bună!

„Mama S-tului Augustin“

de
Emil Bougaud,

episcop frances

Tradusă de „SALBA“ clericilor
 români din Budapesta și tipărită
 cu îngrijirea și cheltuiala d-lui

Dr. E. Dăianu.

Această carte a fost recomandată de Pr. Ven. Consistor Metropolitin din Blaj prin circularul III din 1902.

„Părinții vor învăța din această carte cum să-și cunoască și împlinescă sublim lor misiune de îngrijitori și crescători ai filior lor în conformitate cu voința dumnezească și cu adevăratul bine al pruncilor. Era să se vor convinge, că învățăturile și sfaturile bune primite dela părinți în pruncie le sun ca și o lumină nestinsă și îndreptar între vicisitudinile vieții precum și că iubirea și grija părintească ca și un ânger păzitor le urmărește toți pașii și le scapă de multe pericole și în viața lor de mai târziu. Din acest motiv așteptăm ca Ven. Clr să atragă atențiunea poporului credincios asupra acestei cărți folositoare, care nu ar trebui să se ipsisască de pe masa nici unei familii creștine, cu atât mai vârstos, că în limba română avem de tot puține cărți de acest soi.“

Blaj, din ședința consistorială ținută în 11 Ianuar 1902.

Victor Mihályi te Apsa
 Archiepiscop de Iașia
 și Făgăraș.

Prețul:

Broș. 3 cor.

Legat 4 cor.

Se capătă

la

Administrația

Révaşului

Cluj, Jókai u. 6.

AGENTURA GENERALĂ

DIN CLUJ A BĂNCEI DE ASIGURARE

„TRANSSYLVANIA“

primește și efectuește oferte de asigurare din comitatele: Cojocna, Murș-Turda, Turda-Arieș, Bistrița-Năsăud, Solnoc-Dobăca, Ciuc, Sălagiu, Sătmăr, Bihor, Maramureș.

Asigură mai ieftin contra focului și esplosiunii ori ce fel de edificii, mărfuri, mobile, vite și produse etc.

Asupra vieții omului

face asigurări în toate modurile obișnuite, anume: capitale pentru casuri de moarte, pe viață, de zestre, rente etc.

ASIGURĂRI POPORALE fără cercetare medicală până la 1200 corone.

Asigurări pe cheltuielile înmormântării, contra grindinei, sămănături de tot felul, nutrețuri etc.

„TRANSSYLVANIA“

a fost întemeiată la anul 1868 și de atunci în decurs de 34 ani a plătit despăgubiri pentru foc de K. 3.042,619-84 fil., iar pentru capitale asigurate pe viață Kor. 2.992,162-98 fil. Suma asigurărilor contra focului e de K. 112 milioane. Suma asigurărilor pe viață e de K. 10-2 milioane.

Oferte și ori ce îndrumări se pot primi în limba românească și în toate limbile din țară de la

Agentura generală a băncii

„Transsylvania“

Cluj, plața „Emke-tér“ Nr. 16.

precum și de la agenturile locale și cercuale din comunele mai mari.

10, 30—40

Wilhelm Ignác

ingenieur

Budapesta, VIII. Kender-u. 8.

Primește ori ce fel de
măsurare de pământ,

mappare,

aranjare de posesiune.

După acord marchează linia
 căii ferate normale ori
 înguste.

Prețuește moșii, esoperează
 și valorează patente, pre
 lângă onorar echitabil.

Ofertele sunt a se trimite
 la adresa de mai sus.

24—50.

ABONAMENTUL:
 PE AN 3 COR. 20 FIL.
 n^{1/2} n 1 n 60 n
 n^{1/4} n — n 90 n
IN STREINĂTATE:
 PE AN 6 FRANCI.
 n^{1/2} n 3 n
 Numeri singuratici se
 vind în Cluj cu 5 filerf,
 într'alte locuri cu 6 fil.

RĂVAŞUL

INSERȚIUNILE SE
 PLĂTESC DUPĂ MA-
 RIMEA LOCULUI CE
 OCUPĂ; FIE-CARE
 cm. □ COSTĂ ODATA
 10 FIL., DE 2 ORI
 8 FIL., DE 3 ȘI MAI
 MULTE ORI 6 FIL.
 ADRESA:
 „RĂVAŞUL”
 CLUJ — KOLOZSVAR
 JÓKAI-UTCZA 6.

Redactor resp.: BASIL MOLDOVANU.

APARE ÎN FIE-CARE SÂMBĂTĂ.

Proprietar editor: Dr. E. DĂIANU.

Nóptea de Crăciun.

— Gândurile unui rob. —

Era ziua nașterii Domnului, anul 1902. Des de dimineță am plecat la temniță, să vestesc bucurie și mângăiere și locuitorilor nefericiți și plini de întristare ai aceluia lăcaș.

Erau mulți robi, și de data aceea toți erau tristi, nu ca altădată, când numai pre unii se putea vede, că sufer sub greutatea conștiinței turburate de păcatele săvârșite.

Mai fără voie decât toți era Iuon P. Un tinăr de vre-o 22 ani din comuna B. Trupul lui drept și puternic de mai nainte era atunci plecat, se părea, că a scăzut. Fața lui, plină de viață altădată, era palidă și vioiciunea ochilor, se părea, că se strecură prin pătură de cetă.

Terminând predica, m'am apropiat de el și l'am întrebat, că ce are de e așa schimbat?

Iuon începu să vorbească jalnic; decât vorbele însă mai jalnică îi era inima. Și a spus cam următoarele:

N'am putut dormi nóptea întregă, Dle părinte. M'au cuprins atâtea gânduri și așa simțeminte, încât mă mir, că am putut ajunge în viața ziua sfintului Crăciun. Gândurile mi-au alungat somnul și m'au dus departe, departe... la satul meu. Eram în pat, dar imi venia, să cred, că aud colindătorii veseli, cari umblau dela casă la casă. Vediam la lumina lunii bura desă, ce cu fumul din hórnelce caselor acoperea ca un țol întregă comuna, în care m'am născut și am crescut... Imi trâmura tot trupul, că gândul mă silia să mă apropiu de o casă din sat, unde eu am auzit atâtea îndemnuri bune, dar nu le-am pus în inima mea, pentru-ce acum mă chinuesc. Imi era rușine, că și numai cu închipuirea, cu gândul să mă apropiu de casa iubitorilor părinți, mă temeam să ved cu ochii sufletului meu. ce se petrece între ai mei, căroră, cu neascultarea mea, le-am pricinuit atâtea griji și atâtea întristare. Dar n'am putut să nu privesc la noi în casă. Ca și de altădată clocotia curechiul la foc, toate erau în rând și curate, numai una n'am văzut-o în închipuirea mea — bucuria de altădată alor mei. Acolo era tata și mama, frații și surorile mele, însă erau triști și fără vorbă. Mi se părea, că ved lacrămile și aud suspinele iubitei mele mame și mă rodea la inimă și-mi plângeau ochii, știind bine, că mama plânge și oftază și ceialaltii sunt triști pentru mine!

Imi bătea inima, lacrămile ca un povoiu imi inundau fața, doria, doria, ca să le vadă iubitorii mei și să le spun cât de mult mă dore, că i-am vătămât pre ei, pre Dumnezeu și pre Gheorghie, căruia i-am spart capul. Imi era urit de mine însumi și amintirea învățului bun, ce mi-au dat părinții, ca să mă rog lui Dumnezeu totdeauna, să fi curat în simțeminte, în vorbe și în fapte, ca să cercetez biserica, să nu fiu trufaș, să nu mă cert, să nu umblu seara pre uliță, că un fir de paiu încă să nu iau din avutul altuia. să nu-mi răsbun, fiind cea mai mare nebulie aș arăta omul vitejia spre nefericirea lui și deosebit să nu cale în crișme, că totdeauna să poți întâmpla primejdie, cum mi s'a și întâmplat, — toate acestea învățuri bune erau ca piatră de móră pe inima mea, fiindcă nu le-am implinit...

Imi venia, să strig unui fie-cărui nefericit, ce avea acelaș Crăciun și aceeaș sorte cu mine: Tu de ce ai furat, nu ți-a dat Dumnezeu puteri, ca să muncești și cu muncă cinstită să-ți agonisești pânea de toate zilele? Ce ți-a folosit, că te-ai hrănit odată de două ori din avutul străin, când în vremea ce trebuie s'o petreci acum aici, ai fi câștigat însutit mai mult? ... Tu pentru-ce ai înșelat, că dór Dumnezeu nu ți-a dat mintea, s'o folosești spre scopuri rele, ci spre binele și fericeirea ta și a copiilor tui, căroră le-ai dat pildă rea și între cari tu nu te poți bucura acum? ... Și-mi venia să merg la ușa unde erau femeile și să le strig, că pentru-ce nu și-au ținut curățenia sufletului și a trupului, pentru-ce au umblat și

lucrat ușoratic, fără de a-să cugeta la Dumnezeu nici când au aruncat tină pre haina albă a curățeniei lor, nici când, povățuite de simțemintul fricii și a rușinii, și-au omorât fétul lor? ... Dar n'am făcut-o, că mă temeam de păzitorul, a cărui pașf îi auziam diu când în când în dreptul ușii nefericitului meu lăcaș.

Tot eram apă de multul plâns și de multele svicoliturf. Simțiam, că e vremea, să ne sculam. M'am dat jos din pat și ingenunchind și încrucisându-mi mâinile, am rugat pre Dzeu, să mă ierte și să mângăie pre ai mei de-acasă. Am făcut făgăduință, că în viața mea nu voi mai sudui pre bunul Dumnezeu, nu voi mai călea în crișme, că voi fi blând și ascultător de iubitorii mei părinți.

Acum sunt slăbit, D-le părinte, dar numai la trup, inima mea este veselă, pentru-că știu, că ținându-mi făgăduința, în viitor, dacă voi avea zile, voi avea cele mai fericeite sărbători de Crăciun. ....

Iuon s'a purtat foarte bine în temniță și în toamnă s'a reintors la casa părinților săi, unde vor prăsnui acum Crăciunul cu adevărată bucurie și veselie.

Gedeon.

Colindă.

Cu haină albă s'a gătit pământul
 Și cerul mohărit s'a luminat
 Iar ingeri dalbi văzduhul îl străbat
 Vestind în lumf, că s'a născut
 [Cuvântul !

Un oșpe sfânt sosește-ne în țeri
 El sterge lacrimi și dureri alină,
 La ieslea lui și crăii se închină,
 Împărăția lui e fără de hotăr.

Și Tie ț-om aduce osanale
 Parfumurile Smirnei ț-om jertfi,
 Dar veșnic între noi, Părinte, fi,
 Ne apăra cu scutul mânci Tale!

Cluj, Decembre.

M. Iustin.

„Colinda-om?”

Era sgărcit badea Șindilă, sgărcit de-i mers-se vestea peste nouă hotare de sgărcit ce era.

Spun unii, că în loc de tăbac i-și umplea pipa cu frunză uscată de arin și scoate un fum, ce fum, de părea-că și acățase slămina deasupra capului și-i dădea zor s'o negrească, că s'apropie Crăciunul. Acum de frunză, ca de frunză, buruiană aia, buruiană ailaltă, fum se iasă; dar avea badea Șindilă un nărav urit, că numai nărav îi poți zice, de se scărbise tot satul.

Cum venia sara de Crăciun tot românul sêrac, bogat, cum da Dumnezeu i-și punea opațul în fereastă și aștepta se-i colinde copii satului. Badea Șindilă! Aș! Se culca deodată cu gâinile, ori sta pe un petec de cojoc pe vatră la o lumină slabă de tăciune, pe care încă o osânda trăgând buza sobii peste ea.

Copii alergau ca furnicile prin zăpadă dela fereastră la fereastră să vestească nașterea lui Christos, unii cu steaua, alții cu turca, unii numai cu gura, toți însă cu câte-o străițică mare ce le atârna până din jos de genunchi și care o pipăiau mereu să vadă, dacă le ajunge pentru colaci.

La badea Șindilă nu mergea nimeni. Știau ei, că își răcesc gura-n zădar, de aceea nici nu se mai obosiau se-l colinde. Câte unu mai drăcos, când vedea că-i straița aprôpe cu vîrf s'abătea pela fereastră lui Șindilă, se urca pe prispă, își vira ochii prin sticla lipită cu hârtie și-l zăria pe moșneag în gura sobii:

„Colinda-om bade Șindilă?”

„Ba!” răspundea moșul fără să se miște. Mai stau ce mai stau băieții, până li-se potolia risul și apoi iar:

„Colinda-om bade Șindilă?”

„Măi că duceți-vă la hăl drac, săminte spurcate de străitarf!” zicea moșul necăjit și se scula de pe vatră, iar băieții o tuliau prin zăpadă, trăgând după iei goșogogiamite străițoia cu colaci.

Ei dar omul nu-i de fier! O fi avut ceva badea Șindilă ori ba, nu știu, știu numai că-n iarna asta nu ia prea mers bine. Tușia mereu,

tușia așa-n sec o tusă grea și cu junghiu. Azi așa, mâine așa, poimâne mai amar, i se mjașeră piciorle bietului creștin și n'a așteptat se-l pună nime-n pat, că s'a pus iel.

Crăciunul venia mereu, și cu el bucuria-n toate casele. Bietul Șindilă bolia părăsit de vecini și de vorbe bune.

Nimenea nu se gândia la iel. Nu se gândia, c'avea la ce să se gândiască la altceva, ba lumea se obișnuise, ca de Șindilă nici se nu mai pomenescă în vremea asta. Tăceau toți până și muierile.

A venit și ajunul atât de așteptat. În sat liniște, ca iarna într'un lac de brôște, dar fumegau ale coșurii, fumegau, de eșia fumul dea-valma, când scăpa la liber de gândiai, că-i un sat de fabrici. Și printre păturile de vînt rece te lovia preste nas câte-o undă caldă cu miros de badiân și de scortșoară.

Asudau muierile-n gura cuptorului mai tare că la tors. Aprindeau surcele se lumineze besna înticsită cu colaci împlețiți, cu lichie înfățate cu unt și cu gălbînă, cu colăcei pentru mititei, călăii în forme înalte și în forme lungi și când li-se rumenea fața de se făcea ca a gazdei le scoate și le așeză pe masă. Țstia pentru a cuscului, Țstia pentru a cumetrii, Țstia pentru a tătăiișii, și le găsia la fie-care straița gólă și mare.

Așa a rămas din moși strămoși și așa are să se petrecă cât o fi lumea asta.

Badea Șindilă n'a dat de când a căpătat iel, și-i cam demult de atunci, nici un colăcel la nici un pui de creștin. Nu că n'ar fi avut de unde. Avea pôte mai mult ca alții, dar de, ca omul cu cusur, ce se ție el copii altuia.

Ei, dar ascultați ceva! Azi nu știu ce avea. Era greu bolnav, și cu cât se lăsa mai tare ceața noptii, cu atât sufla mai greu, greu de tot, de pare că i-se apăsa o piatră de móră pe piept.

A înopțat! Cărdurii de copii înotau prin zăpadă dela fereastră la fereastră și glasul lor pițigiat pătrundea în căminul bêtărnilor înseninându-le truntea și umplându-le inima be bucurie.

Badea șindilă tresăria auzind frumoșele cântări prin vecini, îi s'a desfătat inima și n'a putut înăbuși dorința se-i colinde azi și lui.

Cu vócea slabă chemă pe bêtărna.
 — Tu mu...i...e...re! Să chemi fi...cio...rii... sa...tu...lui!”

Bêtărna a ieșit în pórta și a chemat feciorii, cari nu s'așteptau se colinde la badea Șindilă.

„Măi băieții! Colindați-mi și mie!”
 Și-au început feciorii de credeai că se ridică casa:

Ziori de ziori V'ascundeți în nori C'am înterziat Cât am colindat Pân' l'acésta casă Naltă și frumoșă Cu aur spoită Cu șic șicuită Cu bolta de stele, Cu brău de mărgele.	Să spunem cu grai O veste din raf Adusă de crai Că-într'un sat frumos S'a născut Christos În iesle de boi În staul de oi Din maică curată Trup făr' de păcate
--	---

Betrănul se-ndrêptă între perini. O bucurie nespusă s'a lăsat pe obrazii lui îngălbiniți de vremuri și de bôlă, pleópele i-se apropiu încet-încet, vrënd să ascundă lacrămile ce isvorau din ochii lui adânciți în umbra lungilor sprâncene. Cu mâna-i slabă deschide punga ruginită ce-o ținea la cap sub perină și întinde vâtafului cât a putut prinde între două degete. Bêtărna încă a îngreunat desagiul feciorilor c'un colac mândru și frumos și c'un sold-bold de porc, iar vâtaful a mulțumit pentru darurii așa:

„Ascultați feciori! S'a sculat jupănul gazdă de-o lună de-o săptămână cu trei daruri nestimate, cu belșugurii de bucate și vr'o doi-trei asprisorii*). O comóră împărătescă, Dumnezeu se-i implinescă. Se trăiască dar, feciori!”

Toți: „Se trăiască!” Și au plecat.
 Badea Șindilă era vesel ca un copil, durerile, pare-că i-le luase cineva cu mâinile.

Bucuru Popii,

*) Banii vechi. Red.

ABONAMENTUL:
 PE AN 3 COR. 20 FIL.
 „1/2” 1 ” 60 ”
 „1/4” — 90 ”
IN STREINĂTATE:
 PE AN 6 FRANCI.
 „1/2” 3 ”
 Numeri singuratici se vînd în Cluj cu 5 fileri, în alte locuri cu 6 fil.

RĂVAȘUL

INSERȚIUNILE SE PLĂTESC DUPĂ MĂRIMEA LOCULUI CE OCUPĂ; FIE-CARE cm. COSTĂ ODATĂ 10 FIL., DE 2 ORI 5 FIL., DE 3 ȘI MAI MULTE ORI 6 FIL.
 ADRESA:
 „RĂVAȘUL”
 CLUJ — KOLOZSVÁR
 JÓKAI-UTCZA 6.

Redactor resp.: BASIL MOLDOVANU.

APARE ÎN FIE-CARE SÂMBĂȚĂ.

Proprietar editor: Dr. E. DĂIANU.

Lista articolelor publicate în „Răvașul” în anul I. 1903, (ordine alfabetică).

Ce a publicat Răvașul în 1903?

Pentru a-se vedea cam ce am arătat în anul întâiu dăm aci în rînd alfabetic o listă a articolelor. Cei ce au colectat „Răvașul” și vor se și-l lege, pot tăia și adauge acesta fôie la anul trecut.

I. Articoli:

Baniî lui Iuda nr. 19.
 Blăstăm și binecuvîntare 10.
 Bună Vestire 1.
 Coruri țărănești 28.
 Crima Belgradului 12.
 Cuvîntul Papei dela Roma 31.
 Dumineca 25.
 (Episcopul Radu) La Roma și acasă 34.
 Episcopii Dr. Radu și Dr. Hossu (denumirea Lor.) 8.
 Episcopul Dr. Radu — conte roman 38.
 Glasul unui învățator, de Ioan Toduțiu 26.
 Harfa lui David 6.
 Înălțarea Domnului 9.
 Îndătorirea ușuratică 39.
 În pragul noului an școlastic 20.
 Intre două focuri (socialism și nazarenism) 5.
 Iubileul unei episcopii (Lugoj) 13.
 Lumina Învierii, de D. 3.
 Nădejdi 22.
 Nechibzuința noastră, de Petru S. 37.
 Necedința noastră de Petru S. 35.
 Nelegiuiri 14.
 Nepriceperea noastră 29.
 Papa mort — Papa nemuritor 18.
 Pocăiții sau Nazarenii — o nouă primejdie 2.
 Rôgă-te și lucră — observări la mișcarea socialistă — de Eremitul 15.
 Roma (peregrinajul Românilor la Roma) de: un Peregrin 7.
 Românește, de: De pe deal 30.
 Se înființăm bibliotecii populare, 33.
 Se înființăm reuniunii de cumpătare! 21.
 Se ne întorcem la popor! 23.
 Sărăcia noastră — Păcatele noastre, de: Petru S. 17.
 Slăbiciunea noastră de: De pe deal 36.
 Socialismul 4.

Teatru românesc 24.
 Vitezda 11.
 Vlădica și Opincea 16.

II. Articoli secundari.

Adunarea generală a „Asociațiunii” la Baia-mare 20.
 Adunarea generală a reuniunii învățătorilor din archidieceasa de Alba-Iulia și Făgăraș 33.
 Adunarea teatrului român de Coresp. 23.
 † Artemiu Codarcea 34.
 Clericilor români, de dr. D. 13.
 Cătră învățătorii români de: I. Pop și P. Pușcaș 18.
 Chestiunea congresului bisericesc 33.
 Catechisarea robilor 37.
 Dela Lugoj, de: Dela Cruce 13—15.
 Dela Oradea-mare de: Dela Cruce 21.
 D. Tocilescu și Dr. A. Bunea 28.
 Eri și azi, de edam 22—23.
 Fôia socialistilor români de I. Agarbi. 8—9.
 Foile și „Răvașul” 15.
 Fundatorii nostri de V. M. Muntean 32.
 George Șuta 33—34.
 Instalarea Episcopului Dr. Hossu 27.
 În mormintarea dōmnei Viorica Mihali, de: Cloșca 27.
 Mănăstirea din Stobor, de Dr. Aug. Bunea 28.
 Misiuni populare 37—39.
 Numele de familie și felul de al scrie 24.
 Politică și cultură de N. Jorga. 28.
 Papa (Leo XIII.) murind 15.
 Pilda împărătescă de: Veritas 17.
 † Papa Leo XIII. 17.
 Pocăiții 24, 26—31, 35—39.
 Peregrinajul Românilor la Roma, de: Un peregrin 38.
 „Răvașul” ajutor al preoților de V. V. 13.
 Reuniunea de femei din Bucium-șasa, de: Adevărul 27.
 Școla și Familia: disertație de P. Pușcaș 10—11.
 Socialistii și Români, de I. Agarbi 5—7.
 Socialismul 13.
 Ședința festivă în memoria binefăcătorilor tinerimei, de Escelsior 32.

Serata de cunoștință a tinerimei univ. din Cluj de Et. 28.
 Situație falsă 18. (Dr. Vlad și alegerea lui.)
 Sfințirea Episcopului Dr. Hossu 26.
 Sfințirea școlii din Măcișul-unguresc 33.
 Spiritul politiceii românești, de Dr. C. Maniu 28.
 † Teofil Frâncu 11.
 Un-museu Etnografic de: Ion Călugărul 32.
 Unde mergi? 1.

III. Scrisori.

Din Apahida 15.
 Băgău 38.
 Blaj 7.
 Bucium-șasa 4.
 Budapesta 8, 31.
 Căianul-mic 3, 19, 25.,
 Câmpie 3, 27, 32.
 Chimitelnicul de Câmpie 22.
 Cluj 8.
 Poiana Tomi 34.
 Diecesa Gherlei 36.
 Ernut 17.
 Feleac 2.
 Feneșul-săsesc 1, 22.
 Gherla 30.
 Lunca 30, 36.
 Lugoj 20.
 Mănăstirea-Ciunga 26.
 Mediaș 4.
 Recea-Cristur 1, 5, 6.
 Sanislau 35.
 Săn-Petru 27.
 Sătmar 31.
 Sălagiu 18, 38.
 Seliștea de sus 24.
 Suceag 9.
 Supurul de jos 25.
 Țara Făgărașului 19, 27.
 Țășnad 23.
 Turda 21.
 Uricani 5.
 Valea Tîrnavei-mic 6.
 Viena 3, 29, 34.
 Zlatna 12.

FOIȚA RĂVAȘULUI.

Proză.

Badea Tôder dela noi, de Amadeus 7—8.
 Christos a înviat — amintiri și gândiri de Paști, de Minimus 3.
 De ale badei Tôder, de Amadeus 21.
 De peste veră, de: De la schit 28—29.
 Din pățaniile Badei Tôder, de Amadeus 13.
 Hârca, de George Stoica 33—34.
 Intrarea lui Isus în Ierusalim. Trad. Inoc. M. Clain 2.
 Jocul „Rôta” de: Chimu 14.
 La un an, schiță de B. K. trad. de Eremitul 4.
 „Răvașul” nostru, de: Dela Cruce 1.
 Scrisori cătră un nepot, de Unchiul Iob 9—11., 14—20. 23—26. 30—31. 35—36. 38—39.,
 Volbura — prelucrare — de Petru Sântoma 12.
 Un grăunte — după Leo Tolstoi — de Eremitul 22.

Poesii.

Binefăcătorilor Tinerimei, de I. U. Soricu 32.
 Cântec, de I. Ag. 9.
 Cântec, de I. Ag. 11.
 Cântec, de N. Marcu 17.
 Cătră Preacurata Feciōră, de Publius 17.
 Cătră Preacurata Feciōră, rugăciune, de M. Eminescu.

Domine quo vadis? (Dōmne unde mergi?) de Ion N. Pop 15.
 Gândului de N. M. 17.
 Imn religios de Virgil 7.
 În treacăt de G. Coșbuc 10.
 Învățătorul de Th. D. Speranția 58.
 Înviere de Nic. Otava 3.
 La „Dărăbielu” — în dialect bănățănesc — de George Gërda 20.
 Mariei — sonet — de N. Marcu 13.
 Mariei de Virgil 38.
 Melancolia de tōmnă de N. M. 35.
 Nōptea de N. M. 23.
 Poporul român de I. Mureșan 13.
 Primăvara — sonet — de N. Marcu 14.
 O nōpțe la Plevna de Virgil 11.
 Rugăciune de I. Ag. 9.
 Tōmna de Virgil 38.
 Un scurt Răvaș de V. M. 19.

Chipuri.

1. Ignăție Papp episc. Aradului (nr. 8).
 2. Dr. Demetriu Radu episc. Orădiș-marî (9).
 3. Dr. Vasile Hossu episc. Lugojului (12).
 4. Catedrala din Lugoj (13).
 5. Reședința episcopescă din Lugoj (14).
 6. Alesandru Dobra cel dintăiu episcop al Lugojului (15).
 7. Episcopul Radu între părinții săi (16).
 8. Papa dela Roma Leo XIII. (18).
 9. Mănăstirea Prislopului (22).
 10. Cea dintăiu ceată de tineri teatraliști la noi, în 1870 (24).

11. Metropolitul din Blaj Dr. Victor Mihályi de Apsa (25).
 12. Lăuntru catedralei din Lugoj (27).
 13. Chorul dela Chiseteu („Bănat”) (28).
 14. Gimnasiul românesc din Năsăud (29).
 15. Patriarchul Romei, Papa Piu X. (31).
 16. Dōmna Joana Bădilă (32).
 17. George Șuta (33).
 18. Episcopul Radu între ai săi (34).
 19. Alexă Pocol de Lozna-mare (35).
 20. † Artemiu Codarcea, fost protopop gr. cat. al Turzii (36).
 21. † Nicolae Tămaș, fost protopop și paroch în Grind (37).
 22. Al doilea peregrinaj românesc la Roma, 22 April — 3 Mai 1903 (38).
 23. Internatul și gimnasiul românesc din Beiuș (39).

Invitare la abonament pe anul 1904.

„Răvașul” costă pe an 3 cor. 20 fil.
 „1/2” 1 cor. 60 fil.
 „1/4” — 90 fil.

Fie-care abonat vechiu să binevoiască a mai câștiga unul nou. Restanțierii să nu-și uite a trimite prețul abonamentului pe trecut și pe viitor, de odată.

ABONAMENTUL:
 PE AN 3 COR. 20 FIL.
 „ $\frac{1}{2}$ ” 1 „ 60 „
 „ $\frac{1}{4}$ ” — 90 „
IN STREINĂTATE:
 PE AN 6 FRANCI.
 „ $\frac{1}{2}$ ” 3 „
 —
 Numeri singuratici se
 vînd în Cluj cu 5 fleri,
 în alte locuri cu 6 fl.

RĂVAȘUL

INSERȚIUNILE SE
 PLĂTESC DUPĂ MĂ-
 RIMEA LOCULUI CE
 OCUPĂ; FIE-CARE
 cm. □ COSTĂ ODATĂ
 10 FIL., DE 2 ORI
 8 FIL., DE 3 ȘI MAI
 MULTE ORI 6 FIL.
 ADRESA:
 „RĂVAȘUL”
 CLUJ — KOLOZSVAR
 JÓKAI-UTCZA 6.

Redactor resp.: BASIL MOLDOVANU.

APARE ÎN FIE-CARE SÂMBĂTĂ.

Proprietar editor: Dr. E. DĂIANU.

Lista articolelor publicate în „Răvașul” în anul I. 1903, (ordine alfabetică).

Ce a publicat Răvașul în 1903?

Pentru a-se vedea cam ce am arătat în anul întâiu dăm aci în rînd alfabetic o listă a articolelor. Cei ce au colectat „Răvașul” și vor se și-l lege, pot tăia și adauge acesta foie la anul trecut.

I. Articoli:

Baniul lui Iuda nr. 19.
 Blăstăm și binecuvîntare 10.
 Bună Vestire 1.
 Coruri țărănești 28.
 Crima Belgradului 12.
 Cuvîntul Papei dela Roma 31.
 Dumineca 25.
 (Episcopul Radu) La Roma și acasă 34.
 Episcopii Dr. Radu și Dr. Hossu (denumirea Lor.) 8.
 Episcopul Dr. Radu — conte roman 38.
 Glasul unui învățator, de Ioan Toduțiu 26.
 Harfa lui David 6.
 Înălțarea Domnului 9.
 Îndătorirea ușuratică 39.
 În pragul noului an școlastic 20.
 Intre două focuri (socialism și nazarenism) 5.
 Iubileul unei episcopii (Lugoj) 13.
 Lumina Învierii, de D. 3.
 Nădejdi 22.
 Nechibzuința noastră, de Petru S. 37.
 Necredința noastră de Petru S. 35.
 Nelegiuiri 14.
 Nepriceperea noastră 29.
 Papa mort — Papa nemuritor 18.
 Pocăiții sau Nazarenii — o nouă primejdie 2.
 Roga-te și lucră — observări la mișcarea socialistă — de Eremitul 15.
 Roma (peregrinajul Românilor la Roma) de: un Peregrin 7.
 Românește, de: De pe deal 30.
 Se înființăm bibliotecii populare, 33.
 Se înființăm reuniunii de cumpătare! 21.
 Se ne întorcem la popor! 23.
 Sărăcia noastră — Păcatele noastre, de: Petru S. 17.
 Slăbiciunea noastră de: De pe deal 36.
 Socialismul 4.

Teatru românesc 24.
 Vitezda 11.
 Vlădica și Opincea 16.

II. Articoli secundari.

Adunarea generală a „Asociațiunii” la Baia-mare 20.
 Adunarea generală a reuniunii învățătorilor din arhidieceasa de Alba-Iulia și Făgăraș 33.
 Adunarea teatrului român de Coresp. 23.
 † Artemiu Codarcea 34.
 Clericilor români, de dr. D. 13.
 Cătră învățătorii români de: I. Pop și P. Pușcaș 18.
 Chestiunea congresului bisericesc 33.
 Catechizarea robilor 37.
 Dela Lugoj, de: Dela Cruce 13—15.
 Dela Oradea-mare de: Dela Cruce 21.
 D. Tocilescu și Dr. A. Bunea 28.
 Eri și azi, de edam 22—23.
 Foia socialistilor români de I. Agarbi. 8—9.
 Foile și „Răvașul” 15.
 Fundatorii nostri de V. M. Muntean 32.
 George Șuta 33—34.
 Instalarea Episcopului Dr. Hossu 27.
 Însmormintarea dōmnei Viorica Mihali, de: Cloșca 27.
 Mănăstirea din Stobor, de Dr. Aug. Bunea 28.
 Misiuni populare 37—39.
 Numele de familie și felul de al serie 24.
 Politică și cultură de N. Jorga. 28.
 Papa (Leo XIII.) murind 15.
 Pilda împărătescă de: Veritas 17.
 † Papa Leo XIII. 17.
 Pocăiții 24, 26—31, 35—39.
 Peregrinajul Românilor la Roma, de: Un peregrin 38.
 „Răvașul” ajutor al preoților de V. V. 13.
 Reuniunea de femei din Bucium-șasa, de: Adevărul 27.
 Școla și Familia: disertație de P. Pușcaș 10—11.
 Socialistii și Români, de I. Agarbi 5—7.
 Socialismul 13.
 Ședință festivă în memoria binefăcătorilor tinerimei, de Escelsior 32.

Serata de cunoștință a tinerimei univ. din Cluj de Et. 28.
 Situație falsă 18. (Dr. Vlad și alegerea lui.)
 Sfințirea Episcopului Dr. Hossu 26.
 Sfințirea școlii din Măcișul-unguresc 33.
 Spiritul politicii românești, de Dr. C. Maniu 28.
 † Teofil Frâncu 11.
 Un muzeu Etnografic de: Ion Călugărul 32.
 Unde mergi? 1.

III. Scrisori.

Din Apahida 15.
 Băgău 38.
 Blaj 7.
 Bucium-șasa 4.
 Budapesta 8, 31.
 Căianul-mic 3, 19, 25.,
 Câmpie 3, 27, 32.
 Chimitelnicul de Câmpie 22.
 Cluj 8.
 Poiana Tomi 34.
 Diecesa Gherlei 36.
 Ernut 17.
 Feleac 2.
 Feneșul-săsesc 1, 22.
 Gherla 30.
 Lunca 30, 36.
 Lugoj 20.
 Mănăstirea-Ciunga 26.
 Mediaș 4.
 Recea-Cristur 1, 5, 6.
 Sanislau 35.
 Săn-Petru 27.
 Sătmar 31.
 Selași 18, 38.
 Seliștea de sus 24.
 Suceag 9.
 Supurul de jos 25.
 Țara Făgărașului 19, 27.
 Țășnad 23.
 Turda 21.
 Uricani 5.
 Valea Tîrnavei-mici 6.
 Viena 3, 29, 34.
 Zlatna 12.

FOIȚA RĂVAȘULUI.

Proză.

Badea Tóder dela noi, de Amadeus 7—8.
 Christos a înviat — amintiri și gândiri de Paști, de Minimus 3.
 De ale badei Tóder, de Amadeus 21.
 De peste veră, de: De la schit 28—29.
 Din pățaniile Badei Tóder, de Amadeus 13.
 Hărca, de George Stoica 33—34.
 Intrarea lui Isus în Ierusalim. Trad. Inoc. M. Clain 2.
 Jocul „Róta” de: Chimu 14.
 La un an, schiță de B. K. trad. de Eremitul 4.
 „Răvașul” nostru, de: Dela Cruce 1.
 Scrisori cătră un nepot, de Unchiul Iob 9—11., 14—20. 23—26. 30—31. 35—36. 38—39.,
 Volbura — prelucrare — de Petru Sântoma 12.
 Un grăunte — după Leo Tolstoi — de Eremitul 22.

Poesii.

Binefăcătorilor Tinerimei, de I. U. Soricu 32.
 Cântec, de I. Ag. 9.
 Cântec, de I. Ag. 11.
 Cântec, de N. Marcu 17.
 Cătră Preacurata Feciōră, de Publius 17.
 Cătră Preacurata Feciōră, rugăciune, de M. Eminescu.

Domine quo vadis? (Dōmne unde mergi?) de Ion N. Pop 15.
 Gândului de N. M. 17.
 Imn religios de Virgil 7.
 În treacăt de G. Coșbuc 10.
 Învățătorul de Th. D. Speranția 58.
 Înviere de Nic. Otava 3.
 La „Dărăbielu” — în dialect bănățănesc — de George Gërda 20.
 Mariei — sonet — de N. Marcu 13.
 Mariei de Virgil 38.
 Melancolia de tōmnă de N. M. 35.
 Nōptea de N. M. 23.
 Poporul român de I. Mureșan 13.
 Primăvara — sonet — de N. Marcu 14.
 O nōpte la Plevna de Virgil 11.
 Rugăciune de I. Ag. 9.
 Tōmna de Virgil 38.
 Un scurt Răvaș de V. M. 19.

Chipuri.

1. Ignăție Papp episc. Aradului (nr. 8).
 2. Dr. Demetriu Radu episc. Orădii-marî (9).
 3. Dr. Vasile Hossu episc. Lugojului (12).
 4. Catedrala din Lugoj (13)
 5. Reședința episcopescă din Lugoj (14).
 6. Alesandru Dobra cel dintăiu episcop al Lugojului (15).
 7. Episcopul Radu între părinții săi (16).
 8. Papa dela Roma Leo XIII. (18).
 9. Mănăstirea Prislopului (22).
 10. Cea dintăiu ceată de tineri teatraliști la noi, în 1870 (24).

11. Metropolitul din Blaj Dr. Victor Mihályi de Apsa (25).
 12. Lăuntrul catedralei din Lugoj (27).
 13. Chorul dela Chiseteu („Bănat”) (28).
 14. Gimnasiul românesc din Năsăud (29).
 15. Patriarchul Romei, Papa Piu X. (31).
 16. Dōmna Joana Bădilă (32).
 17. George Șuta (33).
 18. Episcopul Radu între ai săi (34).
 19. Alexă Pocol de Lozna-mare (35).
 20. † Artemiu Codarcea, fost protopop gr. cat. al Turzii (36).
 21. † Nicolae Tămaș, fost protopop și paroch în Grind (37).
 22. Al doilea peregrinaj românesc la Roma, 22 April — 3 Mai 1903 (38).
 23. Internatul și gimnasiul românesc din Beiuș (39).

Invitare la abonament pe anul 1904.

„Răvașul” costă pe an 3 cor. 20 fil.
 „ $\frac{1}{2}$ ” 1 cor. 60 fil.
 „ $\frac{1}{4}$ ” — 90 fil.

Fie-care abonat vechiu să binevoiască a mai câștiga unul nou. Restanțierii să nu-și uite a trimite prețul abonamentului pe trecut și pe viitor, de odată.

Din Gherla —
Szamosújvár

Dela Tipografia „Aurora“ A. Todoran

să pot procura
următoarele cărți:

	Cor.		Cor.		Cor.
Cuvântări bisericesci la tóte sêrbătorile de peste an de I. Papiu	3.—	Omul. Noțiuni din anatomie și fiziologie de G. Cătană	—50	Carda albă Narațiune poetică în 5 cânturi de Th. Alexi	—50
Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite casuri de mórte, întocmite de Ioan Papiu. Un volum de 24 cóle	3.—	Omul și lumea. Cântări funebrele de A. B. V.	—16	Nuvele sâtesci de Mihaile Bonacci	1.—
Predice pentru Dumineci. Tom I. de I. P.	4.40	Opșaguri. Cât cioplite cât pilité și la lume împărțite de I. Pop Reteganul	—80	Gramatica limbei române. Lucrată pe base sintactice de Ioan Butean	5.40
Catechese pentru pruncii școlari de Tit. Bud.	—80	Pe pragul mormântului. Versuri funebrele de George Simu	—50	Stâna de vale cu o privire scurtă la regiunea munților Bihoreni de Ioan Butean	—50
Manual catehetic pentru primii ani școlari de Basiliu Rațiu	—80	Pilde și sfaturi pentru popor de I. Pop Reteganul	—60	Veterinariul de casă pentru cai, vite, cornute, oi, capre și rimători, lucrat pentru poporul român de B. Cornea	2.—
Albina și leneșul de Aron Boca Velchereanul	—20	Păcală și Tândală de G. Cătană	—16	Instrucțiune practică pentru Cauzele matrimoniale de Dr. I. Simon	2.60
Amintiri din Grecia de T. Bulc	1.20	Părintele Nicolae. Schițe din viața preoților de George Simu	—60	Biblioteca pentru toți Nrii apăruți à	—32
Bocete adecă cântări la morți, adunate de Ioan Pop Reteganul	—80	Pietatea poporului român sau cântări evlavioșe pentru cei ce merg la mânăstire, la locuri sfinte și în procesiuni	—20	Colecțiunea Șaraga. Volum apăruite până acum. Volumul à 1 corónă.	
Buchetul. Culegere de cântece culese de I. Pop Reteganul broș	—50	Prietenul sâteanului roman. Sfătuirii în formă de dialog pentru elevi și adulți, compus de Ioan Pop Reteganul	—60	Almanachul Sf. Niculae. Trăsuri critice de pe viața Românilor Ardeleni Partea I. Afaceri bisericesci. De Maneguțiu	3.—
Cântul în șcôla poporală de Iuliu Pop învățator în Năsêud	—60	Povestile bănatului. De G. Cătană înv. Tom. I. 50 fil. Tom. II. 50 fil. Tom. III. 50 fil. Tóte 3 la olaltă	1.30	Reuniunea Românilor din Transilvania și Ungaria de N. Maneguțiu	4.—
Cartea ilustrată pentru copii și copile Cu 18 ilustrațiuni, de George Simu	—50	Reguli și sfaturi bune pentru pruncii școlari, de Aron Boca Velch.	—20	Nunta la Români. Studiu Istoric-etnografic comperativ de Elena Sevastos	5.—
Cartea plugarilor, sau Povestiri economice despre grădinărit, economia câmpului crescerea oilor etc.	—50	Risete și zimbete de T. V. Gheaja	—60	Elemente de Agricultură de Alesandru Grec.	2.—
Cântăreța Novelă de Dem. Dan	—30	Românul în sat și la ôste, de I. P. R.	—30	Mama sócră. Pe neașteptate. — La Mosi. — De ale căsnicieii. Vol I. teatru de Th. D. Speranță	2.50
Chiuituri de cari strigă feciorii în joc de I. P. R.	—56	Starostele, adecă Datinii dela nunțile Românilor Ardeleni. Adunate de I. Pop Reteganul	—30	Popa cel de trébă. — Negreșit etc. Vol. II. prosă de Th. D. Speranță	1.80
125 Chiuituri de cari strigă feciorii în joc de I. Pop Reteganul	—24	Schițe din Italia de Teodor Bulc.	2.—	Nuvele de A. Vlăhuța	2.—
Codrean. Craiul codrului de G. Simu	—12	Suspini și zimbire. Poesii și prosă, de A. Pop Reteganul	—80	Se ridem! de N. A. Bogdan	1.—
Cu vârful penei. Scrieri satirico-humoristice de Antoniu Pop. I. Monológe. II. Humor și satiră. O broșură fórte petrecătoare	—80	Țiganul la mânăstire. Poveste în versuri, de Aron Boca Velcherianul	—16	Doctorul Sâtenilor	1.—
Din Povestile lui Esop de A. B. Velch.	—16	Țiganul în raiu. Poveste în versuri de A. B. V.	—16	Chiveci de Urechia	2.—
Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor R.	—60	Trandafir și viorele. Poesii populare de I. P. R.	—60	Cura mea de apă de Seb. Kneipp	2.—
Zile negre. Versuri de Petrea dela Cluj	—30	Țina câmpiei de Aron Boca Velcherianul	—16	Trăiți astfel	2.—
Felicitări în poesii și prosă. La anul nou, ziua numelui, ziua nascerei etc. de G. S.	—40	Versuri de dor adunate din poezii români de A.	—50		
Gruia lui Novac	—20	Orar General pentru șcôla română cu 6 cl. cu un singur învățator de G. Magiar, înv.	—80		
Horia lui Pinteza viteazul	—12	Vieta P. C. Vergure Maria de C. Darabant	—30		
Ionel. Educațiunea unui bun copil, carte pentru părinți și alți educători de V. Gr. B.	2.—	Zidirea lumii, Adam și Eva, originea sfintei Crucii și cele 12 Vineri de Ioan Pog Reteganul	—16		
Influența mândriei. Novelă de P. C. Z. R.	—30	Curscle diavolului, Narațiuni populare scóse din viața poporului de Ioan Bochiș	1.20		
Idealul Perdut. Novelă de P. C. Z. R.	—20	Tragoedia Calvarului. Tradusă în românește de membrii »Societății de lectură Inocențiu Mic Clain a teologilor din Blaj.«	2.—		
Impărăția țiganilor pe vârful unui plop de A. B. V.	—16	Caractere morale, exemple și sentințe, culese din istoriile popórelor vechi și moderne	2.50		
Leonat cel tinér. Istoriă în versuri de Ion Pop Reteganul (cu o ilustrațiune), o broșură cu conținut fórte glumeț	—20	Poesii de Th. M. Stoenescu	2.—		
Lira Bihorului. Balade populare de Ant. Pop	—40	Poesii complete de Carol Scrob	3.—		
Lira Sionului sau cântarea sêrbătorilor. Poesii religioșe morale, lucrate după sf. Scriptură de A. Boca Velch. Cu o precuvântare de G. S.	—50	Poesii de Veronica Micle. Prețul	2.—		
Merinde de la Șcôla, sau învățături pentru popor, culese din ȝiarul unui școlar de dr. Georgiu Popa	1.20	Snóve de Dumitru Stăncescu	1.—		
Miseriile sociale. Novelă de P. C. Z. R.	—30	Vrei se te iubescă bărbatul? Povețe cătră muieri	1.—		
Musa Someșană. Poesii populare române din jurul Năsêudului. Adunate și arangiat de Iuliu Bugnariu Partea I. Balade	—50	Bogații și săracii de C. C. Arion	1.—		
Nrii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco	—40	Despre prejudiții de C. C. Arion	1.—		
Novele. Tom I. de Vas. Ranta-Buticescu	1.60	Despre influența împrejurărilor asupra act. și depr. animalelor	1.—		
Nopti de érnă. Novele pentru popor de G. S.	1.20	Basme culese din gura poporului de D. Stănc.	3.—		
Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebrele, urmate de iertăciuni, epitafiă ș. a.	—50	Hatarul de Nic. Xenopol	1.—		
		Dela Vrancea Paraziții	3.—		
		» « Trubadurul	3.—		
		Linguistica contemporană séu șcôla neogramatic. de Lazar Șăineanu	1.—		
		Monloguri în versuri de Nic. Țincu	1.—		

Cărți de rugăciuni:

Icóna sufletului. Carte de rugăciuni și cântări bisericesci, frumos ilustrată. Prețul unui exemplar legată (Ediția nouă sub presă).	1.—
Legată în pânză	1.60
» » pele	3.20
» » catifee	5.60
Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci, frumos ilustrată. Edițiunea IV. Prețul unui exemplar legat	1.—
Legat în pânză	1.60
» » pele	3.20
» » catifee	5.60
Micul mărgăritar sufletesc. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci, fórte frumos ilustrată pentru pruncii școlari de ambele sexe. Prețul, unui exemplar legat frumos	—44
Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe șexele. Cu mai multe icóne frumoșe Un es. broș. —16 legat	—20
Visul Prea Sfintei Vergură Maria urmat de mai multe rugăciuni frumoșe. Prețul unui exemplar legat	—20
Epistolia Domnului nostru Isus Christos Prețul unui exemplar legat	—20
Sf. Antoniu de Padua	—24
Isvorul îndurării séu onoratul Paracelis cătră Preasântă Dómna noastră de D. ȝeu Născătoare. Prețul unui exemplar	—20
Cuvântări bisericesci de Messillon. Episcop de Clermont și membru al academiei franceze. Din originalul frances traduse prin Ioan Genț. Prețul	5.—
Poftă bună, carte Pe bucate	2.—

Tot de aici se pot procura tot soiul de cărți și recuise școlare, tipărituri oficióse, hârtii, recuise de scris și altele.